

На основу члана 7а став 4. Закона о пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 10/13 – др. закон и 101/16),

Министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК

о изменама и допунама Правилника о ИПАРД подстицајима за инвестиције у физичку имовину које се тичу прераде и маркетинга пољопривредних производа и производа рибарства

(Објављено у „Службеном гласнику РС“, број 74/2021 од 23.07.2021. године)

Члан 1.

У Правилнику о ИПАРД подстицајима за инвестиције у физичку имовину које се тичу прераде и маркетинга пољопривредних производа и производа рибарства („Службени гласник РС”, бр. 84/17, 23/18, 98/18 и 82/19), у члану 2. у тачки 4) после речи: „начина извођења” додаје се реч: „радова”.

У тачки 5) речи: „(у даљем тексту: објекат)” бришу се.

Тачка 7) мења се и гласи:

„7) *реализација инвестиције* јесте извршење свих радњи везаних за изградњу и набавку предмета прихватљиве инвестиције (промет робе и услуга, издавање докумената који прате робу, преузимање робе, пријем радова, исплата цене у потпуности), као и стављање инвестиције у функцију у складу са наменом;”.

Члан 2.

У члану 5. став 1. тачка 5) мења се и гласи:

„5) ако је предмет инвестиције изградња објекта, катастарска парцела на којој се врши изградња мора бити у власништву подносиоца захтева или да подносилац захтева на тој катастарској парцели има право закупа, односно коришћења, на период закупа, односно коришћења од најмање десет година почев од календарске године у којој се подноси захтев за одобравање пројеката, с тим да ако је катастарска парцела предмет закупа, односно коришћења не може имати уписане друге терете, осим предметног закупа, односно права коришћења уписаних у катастар непокретности;”.

После тачке 5. додаје се тачка 5а), која гласи:

„5а) ако је предмет инвестиције опрема која се уграђује у објекат, за коју се подноси захтев за одобравање пројекта, објекат мора бити у власништву подносиоца захтева или да на њему има право закупа, односно коришћења, на период закупа, односно коришћења од најмање десет година почев од календарске године у којој се подноси захтев за одобравање пројеката, с тим да објекат који је предмет закупа, односно коришћења не може имати уписане друге терете, осим предметног закупа, односно права коришћења уписаних у катастар непокретности;”.

Тачка б) мења се и гласи:

„б) није предузело ниједну радњу везану за реализацију инвестиције која је предмет захтева за одобравање пројекта за ИПАРД подстицаје, пре доношења решења о одобравању пројекта, осим за општи трошак;”.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Ако је предмет захтева инвестиција у изградњу објекта на коме су поједине врсте радова реализоване пре подношења захтева за одобравање пројекта, лице из члана 3. овог правилника остварује право на одобравање пројекта и ако има привремену ситуацију са грађевинском књигом за изведене радове, у складу са прописима којима се уређује планирање и изградња или налаз овлашћеног судског вештака грађевинске струке који садржи утрошак радова и грађевинских производа за изведене радове, до дана подношења захтева за одобравање пројекта.”.

Члан 3.

У члану 10. после става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Трошкови из става 1. овог члана који се односе на студије изводљивости у вези са пројектом прихватљиви су за инвестиције за производњу енергије из обновљивих извора, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.”.

Члан 4.

У члану 13. став 1. тачка 11) мења се и гласи:

„11) ако подносилац захтева није власник земљишта на којем се врши изградња, доставља и уговор о закупу или уступању на коришћење предметног земљишта, закључен са закуподавцем, односно уступиоцем, на период закупа, односно коришћења од најмање десет година почев од календарске године у којој се подноси захтев, с тим да ако је катастарска парцела предмет закупа, односно коришћења не може имати уписане друге терете, осим предметног закупа, односно права коришћења;”.

У ставу 1. у тачки 11) тачка на крају замењује се тачком запетом.

После тачке 11) додаје се тачка 12), која гласи:

„12) ако подносилац захтева није власник објекта који је предмет инвестиције, доставља и уговор о закупу или уступању на коришћење предметног објекта закључен са закуподавцем, односно уступиоцем, на период закупа, односно коришћења од најмање десет година почев од календарске године у којој се подноси захтев, с тим да ако је објекат предмет закупа, односно коришћења не може имати уписане друге терете, осим предметног закупа, односно права коришћења.”

У ставу 3. после речи: „доставља се и” додају се речи: „грађевинска дозвола, односно решење за извођење радова или”.

После става 3. додаје се нови став 4, који гласи:

„За инвестиције у набавку линије за прераду пољопривредних производа доставља се техничко-технолошки пројекат.”

Досадашњи ст. 4–6. постају ст. 5–7.

После досадашњег става 7, који постаје став 8. додаје се нови став 9, који гласи:

„За инвестиције у изградњу објекта на којем су поједине врсте радова реализоване пре подношења захтева за одобравање пројекта, поред документације из ст. 1–4. и става 8. овог члана, доставља се и привремена ситуација са грађевинском књигом за изведене радове у складу са прописима којима се уређује планирање и изградња или налаз овлашћеног судског вештака грађевинске струке који садржи утрошак радова и грађевинских производа за изведене радове, до дана подношења захтева за одобрење пројекта.

У досадашњем ставу 8, који постаје став 10. речи: „ст. 3. и 7. овог члана” замењују се речима: „ст. 3. и 8. овог члана”.

Члан 5.

У члану 19. став 5. реч: „Бодовна” замењује се речју: „Ранг”.

У ставу 6. реч: „бодовној” замењује се речју: „ранг”, а после речи: „од дана објављивања” додаје се реч: „ранг”.

Члан 6.

У члану 20. став 2. тачка б) речи: „Националног фонда Министарства финансија” замењују се речима: „организационих јединица Министарства финансија надлежних за послове Националног фонда и подршку Националном службенику за одобравање”.

Члан 7.

У члану 22. тачка 10) тачка на крају замењује се тачком запетом.

После тачке 10) додају се тач. 11) и 12), које гласе:

„11) ако је предмет инвестиције изградња објекта, катастарска парцела на којој је извршена изградња мора бити у власништву подносиоца захтева или да подносилац захтева на тој катастарској парцели има право закупа, односно коришћења, на период закупа, односно коришћења од најмање десет година почев од календарске године у којој се подноси захтев за одобравање пројекта, с тим да ако је катастарска парцела предмет закупа, односно коришћења не може имати уписане друге терете, осим предметног закупа, односно права коришћења уписаних у катастар непокретности;

12) ако је предмет инвестиције опрема која је уграђена у објекат, за коју се подноси захтев за одобравање пројекта, објекат мора бити у власништву подносиоца захтева или да на њему има право закупа, односно коришћења, на период закупа, односно коришћења од најмање десет година почев од календарске године у којој се подноси захтев за одобравање пројекта, с тим да објекат који је предмет закупа, односно

коришћења не може имати уписане друге терете, осим предметног закупа, односно права коришћења уписаних у катастар непокретности.”.

Члан 8.

Назив изнад члана 25б мења се и гласи:

„Посебни услови за остваривање права на исплату ИПАРД подстицаја за инвестиције за прераду и маркетинг у сектору грожђа”.

Члан 9.

У члану 27. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) отпремницу за набавку предметне инвестиције од домаћег добављача, а међународни товарни лист ако је корисник сам извршио увоз предмета инвестиције;”.

После тачке 8) додају се тач. 8а) и 8б), које гласе:

„8а) ако подносилац захтева није власник земљишта на којем је извршена изградња, доставља и уговор о закупу или уступању на коришћење предметног земљишта, закључен са закуподавцем, односно уступиоцем, на период закупа, односно коришћења од најмање десет година почев од календарске године у којој се подноси захтев, с тим да ако је катастарска парцела предмет закупа, односно коришћења не може имати уписане друге терете, осим предметног закупа, односно права коришћења;

8б) ако подносилац захтева није власник објекта који је предмет инвестиције, доставља и уговор о закупу или уступању на коришћење предметног објекта закључен са закуподавцем, односно уступиоцем, на период закупа, односно коришћења од најмање десет година почев од календарске године у којој се подноси захтев, с тим да ако је објекат предмет закупа, односно коришћења не може имати уписане друге терете, осим предметног закупа, односно права коришћења;”.

Тач. 16) и 17) бришу се.

У ставу 2. тачка 2) речи: „грађевинска књига” замењују се речима: „копија грађевинске књиге”.

У ставу 8. речи: „из става 1. тач. 7)–14) и 18)–21), става 2. тачка 4) и ст. 4–6. овог члана” замењују се речима: „из става 1. тач. 7) и 8), тач. 9)–14) и тач. 18)–21), става 2. тачка 4) и ст. 4–6. овог члана”.

Члан 10.

У члану 28. став 2. мења се и гласи:

„Сва документа која се достављају уз захтев гласе на подносиоца захтева, осим у случају закупа, када треба да гласе на власника.”.

После става 2. додају се нови ст. 3. и 4, који гласе:

„Изузетно од става 2. овог члана употребна дозвола може гласити на друго лице у случају када је подносилац захтева власник а употребна дозвола је издата пре стицања власништва.”.

Документа се прилажу у оригиналу или овереној копији, ако овим правилником није прописано другачије.”.

Досадашњи ст. 3. и 4. постају ст. 5. и 6.

Члан 11.

У члану 30. став 4. тачка 4) речи: „Националног фонда Министарства финансија” замењују се речима: „организационих јединица Министарства финансија надлежних за послове Националног фонда и подршку Националном службенику за одобравање”.

Члан 12.

Прилог 1 – Листа прихватљивих инвестиција и трошкова, Прилог 3 – Листа прихватљивих земаља и Прилог 7 – Обележавање предмета инвестиције, који су одштампани уз Правилник о ИПАРД подстицајима за инвестиције у физичку имовину које се тичу прераде и маркетинга пољопривредних производа и производа рибарства („Службени гласник РС”, бр. 84/17, 23/18, 98/18 и 82/19) и чине његов саставни део замењују се новим Прилогом 1 – Листа прихватљивих инвестиција и трошкова, Прилогом 3 – Листа прихватљивих земаља и Прилогом 7 – Обележавање предмета инвестиције, који су одштампани уз овај правилник и чине његов саставни део.

Члан 13.

Захтеви за остваривање права на ИПАРД подстицаје поднети до дана ступања на снагу овог правилника решаваће се у складу са прописом који је био на снази у време њиховог подношења.

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-00071/2021-09

У Београду, 12. јула 2021. године

Министар,

Бранислав Недимовић, с.р.

Прилог 1

ЛИСТА ПРИХВАТЉИВИХ ИНВЕСТИЦИЈА И ТРОШКОВА

2. ОПШТИ ТРОШАК

2.1. Трошкови за припрему пројекта и техничке документације, као што су накнаде за архитекте, инжењере и друге консултантске накнаде;

- 2.2. Трошкови израде студија о процени утицаја на животну средину;
- 2.3. Трошкови припреме документације за ИПАРД подршку (консултантске услуге);
- 2.4. Трошкови припреме студија изводљивости и осталих студија везаних за пројекат/бизнис план.

ЛИСТА ПРИХВАТЉИВИХ ТРОШКОВА У ВЕЗИ СА ИЗГРАДЊОМ

4. ГРАЂЕВИНСКИ РАДОВИ

- 4.1. Припремни радови;
- 4.2. Рушење и демонтажа;
- 4.3. Земљани радови;
- 4.4. Бетонски радови;
- 4.5. Армирано-бетонски радови;
- 4.6. Инсталатерски радови;
- 4.7. Столарски радови;
- 4.8. Зидарски радови;
- 4.9. Изолациони радови;
- 4.10. Кровнопокривачки радови;
- 4.11. Готове конструкције и елементи;
- 4.12. Противпожарни резервоари и хидрантске мреже.

5. ЗАНАТСКИ РАДОВИ

- 5.1. Лимарски радови;
- 5.2. Столарски радови;
- 5.3. Браварски радови;
- 5.4. Стаклорезачки радови;
- 5.5. Гипсани радови;
- 5.6. Подне и зидне облоге;
- 5.7. Каменорезачки радови;
- 5.8. Керамички радови;
- 5.9. Подполагачки радови;
- 5.10. Молерски и тапетарски радови;

5.11. Фасадни радови;
6. ИНСТАЛАТЕРСКИ РАДОВИ
6.1. Електро-инсталациони радови;
6.2. Водоводни и канализациони радови;
6.3. Гасне инсталације;
6.4. Инсталације централног грејања;
6.5. Инсталације противпожарних резервоара и хидрантске мреже;
8. ПЕЈЗАЖНИ РАДОВИ И ПРИЛАЗНИ ПУТЕВИ
8.1. Уређење екстеријера;
8.2. Изградња унутрашњих путева и тротоара;
8.3. Потпорни и заштитни зидови;
8.4. Асфалтирање

Ова листа прихватљивих трошкова (ЛПТ) за Мету 3 – Инвестиције у физичку имовину које се тичу прераде и маркетинга пољопривредних производа и производа рибарства у складу је са чланом 33 (2) Секторског споразума. Директно је повезана са поглављем 8.3.8 у ИПАРД II програму. У случају неслагања ЛПТ са ИПАРД II програмом, примењују се одредбе из ИПАРД II програма.

Листа прихватљивих трошкова по сектору:

3.1. СЕКТОР МЛЕКА
3.1.1. Изградња
3.1.1.1. Изградња објеката за прераду млека и млечних производа укључујући објекте/просторе за: пријем сировина (сабирни центри); термичку обраду (пастеризација/стерилизација/ <i>УНТ</i> /ферментација); хлађење и складиштење готових производа; паковање и отпремање; смештај репроматеријала; складиштење санитарне опреме и санитарних производа; складиштење полупроизвода животињског порекла који нису намењени за људску исхрану (затворени контејнери – прибор); складиштење материјала за паковање и адитива; објекти или покривени простори за чишћење и дезинфекцију возила, инсталацију вентилације и климатизације, хлађења и грејања; противпожарни резервоари и хидрантска мрежа; пратеће енергетске објекте; изградња система за снабдевање водом за даљи технолошки процес (укључујући бунаре), гасом, струјом (укључујући коришћење генератора) и канализациони систем;
3.1.1.2. Изградња објеката или покривених простора за чишћење и дезинфекцију возила;

3.1.1.3. Изградња управне зграде са пратећим објектима (канцеларије за лиценциране ветеринаре и ветеринарске инспекторе, лабораторије, просторије за дневни боравак радника, просторије за пресвлачење и санитарне просторије, складиште за смештај репроматеријала, средстава за чишћење, прање и дезинфекцију);
3.1.1.4. Изградња објеката за прераду млечних прерађевина, укључујући објекте/просторе за: третман отпадних вода, управљање отпадом и спречавање загађења ваздуха;
3.1.1.5. Изградња постројења за производњу електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствено коришћење: соларне енергије, енергије ветра, биомасе, биогаса, геотермалне енергије и других видова обновљивих извора енергије, укључујући повезивање постројења на дистрибутивну мрежу;
3.1.1.6. Изградња фиксних ограда, дезинфекционих баријера, унутрашње путне мреже и паркинг места у оквиру простора у власништву предузећа/газдинства;
3.1.2. Опрема
3.1.2.1. Опрема за пријем, утовар и складиштење млека (хлађење) у сабирним центрима до фазе испоруке, са одговарајућим уређајима за мерење температуре;
3.1.2.2. Специјализована возила за транспорт сировог млека са одговарајућом опремом (мерни инструменти и уређаји за узорковање);
3.1.2.3. Опрема за пријем, узорковање, утовар, прераду, термичку обраду, сазревање/ферментацију, пуњење, мерење, паковање и обележавање млека и млечних производа, сушење и сушење замрзавањем (лиофилизација);
3.1.2.4. Опрема за испитивање квалитета млека;
3.1.2.5. Опрема за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, апарата и машина, просторија за пресвлачење и санитарних објеката (укључујући мерне уређаје), санитарна опрема (CIP систем);
3.1.2.6. Опрема за држање и складиштење млека и млечних производа;
3.1.2.7. IT хардвер и софтвер за регистар млека и праћење, контролу и управљање процесима производње и складиштења (са инсталацијом);
3.1.2.8. Лабораторијска опрема (изузев стаклених судова) за унутрашњу употребу – део производног објекта;
3.1.2.9. Опрема за одлагање и транспорт примарног, секундарног и терцијарног материјала за паковање и отпада;
3.1.2.10. Опрема за прераду млечних полупроизвода и отпада;

3.1.2.11. Опрема за припрему (укључујући хемијску припрему), акумулацију и дистрибуцију воде, укључујући топлу и хладну (лед) воду;
3.1.2.12. Опрема за обезбеђење посебних микроклиматских услова у производњи и/или складишним објектима (укључујући опрему за климатизацију просторија – вентилација, хлађење/грејање, противпожарну заштиту, сушење/влажење ваздуха), системи за снабдевање водом, гасом, електричном енергијом и канализациони систем;
3.1.2.13. Опрема за прање, дезинфекцију и хигијенско сушење руку током рада и санитарне просторије (укључујући тушеве), опрема за просторије за гардеробу, опрема за чишћење, уређаји за прање и дезинфекцију одеће и обуће;
3.1.2.14. Опрема за физички, хемијски и биолошки третман отпадних вода и управљање отпадом;
3.1.2.15. Инвестиције у технологије које доприносе енергетској ефикасности и заштити животне средине;
3.1.2.16. Опрема за превенцију загађења ваздуха и обнављање растварача;
3.1.2.17. Инвестиције у опрему за производњу електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствено коришћење: соларне енергије, енергије ветра, биомасе, биогаса, геотермалне енергије и других видова обновљивих извора енергије, укључујући опрему за повезивање постројења на дистрибутивну мрежу;
3.1.2.18. Опрема за детекцију метала и/или других физичких ризика.
3.2. СЕКТОР МЕСА
3.2.1. Изградња
3.2.1.1. Изградња кланица и објеката за прераду меса, укључујући објекте/простор за: пријем и привремени смештај животиња за клање; смештај болесних животиња или животиња за које се сумња да су заражене; фиксирање и клање животиња; хлађење меса; замрзавање и складиштење меса; сечење и паковање меса; паковање јестивих изнутрица; отпремање меса; искључиво за клање болесних или животиња за које се сумња да су болесне; складиштење стајњака или садржаја дигестивног тракта; одвојено складиштење упакованог и неупакваног меса; хлађење; складиштење нуспроизвода животињског порекла који нису намењени за људску употребу; инсталацију вентилације, климатизације, хлађења и грејања; противпожарне резервоаре и хидрантску мрежу; пратеће енергетске објекте укључујући и изградњу система за снабдевање водом и система за третман водом за даље технолошке процесе (укључујући бунаре), гасом, струјом (укључујући коришћење генератора) и канализациони систем;
3.2.1.2. Изградња објеката за производњу производа од меса укључујући објекте/простор за: пријем, складиштење и/или сечење меса; производни процес са

посебним микроклиматским условима; паковање; чување готових производа; чување зачина и других адитива који се користе у производњи; складиштење амбалаже; одвојено складиштење прибора, опреме и посуда за чишћење, прање и дезинфекцију; одвојено сакупљање и складиштење нуспроизвода животињског порекла који нису намењени за људску употребу; складиштење амбалаже, репро материјала, средстава за чишћење, прање и дезинфекцију; инсталацију вентилације, климатизације, хлађења и грејања; противпожарне резервоаре и хидрантску мрежу; пратеће енергетске објекте укључујући изградњу система за снабдевање водом (укључујући бунаре), гасом, струјом (укључујући коришћење генератора) и канализациони систем;

3.2.1.3. Изградња објеката за складиштење производа животињског порекла у условима контролисане температуре и/или паковање и препакивање производа животињског порекла укључујући објекте/простор за: пријем и складиштење хране; сакупљање и складиштење амбалаже за паковање; складиштење прибора, опреме и посуда за чишћење, прање и дезинфекцију; одвојено сакупљање и складиштење нуспроизвода животињског порекла који нису намењени за људску употребу; отпремање робе; инсталацију вентилације, климатизације, хлађења и грејања; противпожарне резервоаре и хидрантску мрежу; пратеће енергетске објекте; изградња система за снабдевање водом (укључујући бунаре), гасом, струјом (укључујући коришћење генератора) и канализациони систем;

3.2.1.4. Изградња простора са одговарајућом опремом за чишћење, прање и дезинфекцију возила за превоз меса и производа од меса;

3.2.1.5. Изградња управне зграде са пратећим објектима (канцеларије за лиценциране ветеринаре и ветеринарске инспекторе, лабораторије, просторије за дневни боравак радника, просторије за пресвлачење и санитарне просторије, складиште за смештај репроматеријала, средстава за чишћење, прање и дезинфекцију);

3.2.1.6. Изградња објеката за третман отпадних вода, управљање отпадом и превенција загађења ваздуха;

3.2.1.7. Изградња фиксних ограда, дезинфекционих баријера, унутрашње путне мреже и паркинг места у оквиру простора у власништву предузећа/газдинства;

3.2.1.8. Изградња покривеног простора за истовар животиња;

3.2.1.9. Изградња објеката за чишћење, прање и дезинфекцију возила за превоз живих животиња;

3.2.1.10. Изградња постројења за производњу електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствено коришћење: соларне енергије, енергије ветра, биомасе, биогаза, геотермалне енергије и других видова обновљивих извора енергије, укључујући повезивање постројења на дистрибутивну мрежу.

3.2.2. Опрема
3.2.2.1. Опрема за истовар животиња и истоварне рампе, приколице за транспорт животиња;
3.2.2.2. Опрема за пријем, привремени смештај, храњење и појење животиња у чекалишту, чишћење, прање и дезинфекција чекалишта;
3.2.2.3. Опрема за превоз живих животиња унутар кланице (у случају повреде или болести животиња);
3.2.2.4. Опрема за усмеравање животиња током кретања у кланици;
3.2.2.5. Опрема за обуздавање, омамљивање и клање животиња;
3.2.2.6. Опрема за пријем сировина;
3.2.2.7. Систем (делови, опрема) за транспорт трупова и делова трупа;
3.2.2.8. Опрема за расецање трупова након искрварења;
3.2.2.9. Уређаји за мерење удела мишићног ткива у трупу;
3.2.2.10. Опрема за сакупљање, пријем, складиштење (хладњача), уклањање и прераду нуспроизвода животињског порекла који нису намењени за људску употребу и кланичног отпада;
3.2.2.11. Опрема за центре за сакупљање животињског отпада;
3.2.2.12. Опрема за прераду и паковање изнутрица;
3.2.2.13. Опрема за пражњење и чишћење желудаца, бешика и црева;
3.2.2.14. Опрема за сечење, прераду, паковање и обележавање;
3.2.2.15. Уређаји за хлађење живинских трупова (хлађење ваздушном струјом или „чилерима”);
3.2.2.16. Опрема за прераду и складиштење масти;
3.2.2.17. Опрема за хлађење и/или замрзавање сировина и готових производа, укључујући уређаје за мерење;
3.2.2.18. Опрема за производњу, пријем, руковање, чување и отпрему млевеног меса, полупрерађених производа од меса, механички одвојеног меса и готових производа од меса;
3.2.2.19. Опрема за пријем, руковање, чување и отпрему готових производа, са одговарајућим уређајима за мерење;
3.2.2.20. Опрема за чишћење, прање и дезинфекцију возила и кавеза;

3.2.2.21. Опрема за унутрашње ветеринарске контроле (као део објекта, саставни део пројекта);
3.2.2.22. Лабораторијска опрема, изузев стаклених судова (саставни део пројекта);
3.2.2.23. Опрема за праћење, мерење и управљање процесима производње и складиштења (са инсталацијом);
3.2.2.24. Опрема за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, апарата и машина;
3.2.2.25. Опрема за детекцију метала и/или других физичких ризика;
3.2.2.26. Опрема за обезбеђивање посебних микроклиматских услова у производним и/или складишним просторима (укључујући опрему за климатизацију простора – хлађење/грејање, противпожарну заштиту, исушивање/овлаживање ваздуха), системи за снабдевање водом, гасом, електричном енергијом и канализациони систем;
3.2.2.27. Опрема за прање, дезинфекцију и хигијенско сушење руку у објектима за рад и санитарним просторијама (укључујући тушеве), опрема за просторије за смештај гардеробе, опрема за чишћење, прање и дезинфекцију одеће и обуће;
3.2.2.28. Опрема за физички, хемијски и биолошки третман отпадних вода, управљање отпадом и превенцију загађења ваздуха;
3.2.2.29. Опрема за превенцију загађења ваздуха и обнављање растварача;
3.2.2.30. Инвестиције у опрему за производњу електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствено коришћење: соларне енергије, биомасе, биогаса, геотермалне енергије и других видова обновљивих извора енергије, укључујући опрему за повезивање постројења на дистрибутивну мрежу;
3.2.2.31. Опрема за руковање, утовар/истовар и унутрашњи превоз сировина и производа;
3.2.2.32. Инвестиције у технологије које доприносе енергетској ефикасности и заштити животне средине;
3.2.2.33. <i>IT</i> хардвер и софтвер за регистровање и праћење, контролу и управљање процесима производње и складиштења (са инсталацијом).
3.3. СЕКТОР ВОЋА И ПОВРЋА
3.3.1. Изградња
3.3.1.1. Изградња објеката за прераду воћа и поврћа укључујући објекте/простор за: складиштење сировина; прање/чишћење; сортирање; конзервирање; сушење; замрзавање; хлађење (укључујући <i>ULO</i> хладњаче); анализу готових производа итд.; складиштење амбалаже, адитива и готових производа; смештај средстава за

<p>чишћење, прање и дезинфекцију; инсталацију вентилације, климатизације, грејања и спречавање загађења ваздуха; противпожарне резервоаре и хидрантску мрежу; пратеће енергетске објекте укључујући изградњу система за снабдевање водом и система за третман водом за даље технолошке процесе (укључујући бунаре), гасом, струјом (укључујући коришћење генератора) и канализациони систем;</p>
<p>3.3.1.2. Изградња управне зграде са пратећим објектима (канцеларије, лабораторије, просторије за дневни боравак радника, просторије за пресвлачење и санитарне просторије, складиште за репроматеријал, средства за чишћење, прање и дезинфекцију);</p>
<p>3.3.1.3. Изградња објеката за прераду полупроизвода и третман отпадних вода, управљање отпадом и спречавање загађења ваздуха;</p>
<p>3.3.1.4. Изградња постројења за производњу електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствено коришћење (соларне енергије, енергије ветра, биомасе, биогаза, геотермалне енергије и других видова обновљивих извора енергије), укључујући повезивање постројења на дистрибутивну мрежу;</p>
<p>3.3.1.5. Изградња фиксних ограда, унутрашње путне мреже и паркинг места у оквиру простора у власништву предузећа/газдинства.</p>
<p>3.3.2. Опрема</p>
<p>3.3.2.1. Опрема за сушење и сушење замрзавањем (лиофилизација), прање, чишћење и сортирање;</p>
<p>3.3.2.2. Опрема и уређаји за пријем, прераду, паковање, обележавање и привремено складиштење, укључујући линије за пуњење, машине за паковање, машине за обележавање и друга специјализована опрема;</p>
<p>3.3.2.3. Опрема за термичку обраду (стерилизација/ пастеризација/ бланширање);</p>
<p>3.3.2.4. Опрема и уређаји за хлађење и замрзавање (укључујући термоизолационе панеле са пратећим елементима и расхладна врата);</p>
<p>3.3.2.5. Опрема за вештачку вентилацију, климатизацију, хлађење и грејање, противпожарну заштиту објеката за прераду и складиштење, системи за снабдевање водом, гасом, електричном енергијом и канализациони систем;</p>
<p>3.3.2.6. Опрема за превоз воћа и поврћа (бокс палете, пластични контејнери, изузев гајби);</p>
<p>3.3.2.7. Уређаји за превоз у кругу објекта у складу са захтевима пројекта;</p>
<p>3.3.2.8. Опрема и уређаји за третман отпада и отпадних вода (физички, хемијски и биолошки третман), управљање отпадом и спречавање загађења ваздуха;</p>
<p>3.3.2.9. Опрема за спречавање загађења ваздуха и обнављање растварача;</p>

3.3.2.10. Опрема за прање, дезинфекцију и хигијенско сушење руку у објектима за рад и санитарним просторијама (укључујући тушеве), опрема за просторије за смештај гардеробе, опрема за чишћење, прање и дезинфекцију одеће и обуће;
3.3.2.11. Опрема за пријем сировина;
3.3.2.12. Лабораторијска опрема, изузев стаклених судова (саставни део пројекта);
3.3.2.13. Опрема за детекцију стакла и метала и/или других физичких ризика;
3.3.2.14. Опрема за складиштење сировина и готових производа у складу са захтевима пројекта;
3.3.2.15. Инвестиције у опрему за производњу електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствено коришћење: соларне енергије, енергије ветра, биомасе, биогаса, геотермалне енергије и других видова обновљивих извора енергије, укључујући опрему за повезивање постројења на дистрибутивну мрежу;
3.3.2.16. Инвестиције у технологије које доприносе енергетској ефикасности и заштити животне средине.
3.4. СЕКТОР ЈАЈА
3.4.1. Изградња
3.4.1.1. Изградња објеката за производњу производа од јаја укључујући објекте/простор за: пријем и складиштење јаја; производни процес са посебним микроклиматским условима, паковање; складиштење готових производа; складиштење амбалаже; одвојено складиштење прибора, опреме и посуда за чишћење, прање и дезинфекцију; одвојено сакупљање и складиштење нуспроизвода животињског порекла који нису намењени за исхрану људи; инсталацију вентилације, климатизације, хлађења и грејања; противпожарне резервоаре и хидрантску мрежу; пратећа енергетска постројења, укључујући изградњу система за водоснабдевање и системе за третман водом за даље технолошке процесе (укључујући бунаре), снабдевање гасом, струјом (укључујући генераторе) и канализациони систем;
3.4.1.2. Изградња простора са одговарајућом опремом за чишћење, прање и дезинфекцију возила за превоз јаја и производа од јаја;
3.4.1.3. Изградња управне зграде са пратећим објектима (канцеларије за лиценциране ветеринаре и ветеринарске инспекторе, лабораторије, просторије за дневни боравак радника, просторије за пресвлачење и санитарне просторије, складишта за репроматеријал, средства за чишћење, прање и дезинфекцију);
3.4.1.4. Изградња објеката за третман отпадних вода, управљање отпадом и спречавање загађења ваздуха;

3.4.1.5. Изградња фиксних ограда, мреже унутрашњих путева и паркинг места у оквиру предузећа/газдинства;
3.4.1.6. Изградња покривеног простора за истовар сировина;
3.4.1.7. Изградња постројења за производњу електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствено коришћење: соларне енергије, енергије ветра, биомасе, биогаса, геотермалне енергије и других видова обновљивих извора енергије, укључујући повезивање постројења на дистрибутивну мрежу.
3.4.2. Опрема
3.4.2.1. Опрема за истовар сировина;
3.4.2.2. Опрема за пријем и складиштење сировина;
3.4.2.3. Опрема за прераду јаја (опрема за прање јаја, опрема за разбијање и одвајање јаја, опрема за филтрирање и хомогенизацију, опрема за сушење и пастеризацију, пахуљице јаја (сушење распршивањем), опрема за млевење и просејавање, опрема за хлађење и замрзавање);
3.4.2.4. Опрема за сакупљање и складиштење отпада и нуспроизвода који нису намењени за људску употребу;
3.4.2.5. Опрема за пријем, руковање, чување и отпрему готових производа, са одговарајућим уређајима за мерење;
3.4.2.6. Опрема за чишћење, прање и дезинфекцију возила и амбалаже;
3.4.2.7. Опрема за унутрашње ветеринарске контроле (као део објекта, саставни део пројекта);
3.4.2.8. Лабораторијска опрема, изузев стаклених судова (саставни део пројекта);
3.4.2.9. Опрема за прањење, мерење и управљање процесима производње и складиштења (са инсталацијом);
3.4.2.10. Опрема за чишћење, прање и дезинфекцију (стерилизацију) објеката, опреме, алата, апарата и машина;
3.4.2.11. Опрема за детекцију метала и/или других физичких ризика;
3.4.2.12. Опрема за обезбеђивање посебних микроклиматских услова у производним и/или складишним просторима (укључујући опрему за климатизацију простора – хлађење/грејање, заштита од пожара, исушивање/овлаживање ваздуха), системи за снабдевање водом, гасом, електричном енергијом и канализациони систем;

3.4.2.13. Опрема за прање, дезинфекцију и хигијенско сушење руку у објектима за рад и санитарним просторијама (укључујући тушеве), опрема за просторије за смештај гардеробе, опрема за чишћење, прање и дезинфекцију одеће и обуће;
3.4.2.14. Опрема за физички, хемијски и биолошки третман отпадних вода, управљање отпадом и спречавање загађења ваздуха;
3.4.2.15. Опрема за спречавање загађења ваздуха и обнављање растварача;
3.4.2.16. Инвестиције у опрему за производњу електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствено коришћење: соларне енергије, енергије ветра, биомасе, биогаса, геотермалне енергије и других видова обновљивих извора енергије, укључујући опрему за повезивање постројења на дистрибутивну мрежу;
3.4.2.17. Опрема за руковање, утовар/истовар и унутрашњи превоз сировина и производа;
3.4.2.18. <i>IT</i> хардвер и софтвер за праћење, контролу и управљање процесима производње и складиштења (са инсталацијом).
3.5. СЕКТОР ПЕРЕРАДЕ ГРОЖЂА
3.5.1. Изградња
3.5.1.1. Изградња објеката за прераду грозђа, односно производњу вина укључујући и објекат/простор за: складиштење вина/винских производа и ароматизованих производа на бази вина; анализу грозђа и вина; складиштење амбалаже, репроматеријала и енолошких средстава укључујући инсталацију вентилације, климатизације, грејања и спречавање загађења ваздуха; противпожарне резервоаре и хидрантску мрежу; пратеће енергетске објекте укључујући изградњу система за снабдевање водом и системе за третман вода за даљи технолошки процес (укључујући бунаре), гасом, струјом (укључујући коришћење генератора) и канализациони систем;
3.5.1.2. Изградња управне зграде са пратећим објектима (канцеларије, лабораторије, просторије за сензорну евалуацију и карактеризацију вина/дегустационих сала; просторије за дневни боравак радника, просторије за пресвлачење и санитарне просторије, складишта за репроматеријал, средства за чишћење, прање и дезинфекцију);
3.5.1.3. Изградња објеката за прераду отпада из производње и третман отпадних вода, управљање отпадом и спречавање загађења ваздуха;
3.5.1.4. Изградња постројења за производњу електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствено коришћење: соларне енергије, енергије ветра, биомасе, биогаса, геотермалне енергије и других видова обновљивих извора енергије, укључујући повезивање постројења на дистрибутивну мрежу;

3.5.1.5. Изградња фиксних ограда, унутрашње путне мреже и паркинг места у оквиру простора у власништву пољопривредног предузећа/газдинства.
3.5.2. Опрема
3.5.2.1. Опрема и уређаји за пријем, паковање и обележавање стоног грожђа и друга специјализована опрема;
3.5.2.2. Опрема за вештачку вентилацију, климатизацију, хлађење и грејање, противпожарну заштиту објеката за складиштење, системи за снабдевање водом, гасом, електричном енергијом и канализациони систем;
3.5.2.3. Уређаји за превоз у кругу објекта у складу са захтевима пројекта;
3.5.2.4. Инокс судови за вино, винификатори судови (опрема) за винификацију, ферментацију и чување и универзалне посуде за вино и ароматизоване производе на бази вина;
3.5.2.5. Уређаји за контролисану ферментацију и хладну стабилизацију (контролу температуре), укључујући компјутеризовани софтвер;
3.5.2.6. Парни генератори за стерилизацију опреме и судова и уређаји за прање;
3.5.2.7. Опрема за складиштење, мешање, накнадну негу и одлежавање вина, укључујући дрвене судове и бурад;
3.5.2.8. Машине/опрема за прераду грожђа, опрема за ферментацију/винификацију, опрема за производњу вина (третман вина и шире), опрема за технологију везану за пенушава вина и друга опрема;
3.5.2.9. Опрема за кондиционирање (пуњење, етикетирање, паковање) укључујући линије за пуњење и етикетирање уз одговарајућу опрему, пунилице, етикетирке и чепилице и друга опрема;
3.5.2.10. Опрема за транспорт у склопу винарије (палете за боце, контејнери, постоља за дрвену барик бурад, опрема за окретање боца и остала опрема), као и софтвер за управљање винаријама;
3.5.2.11. Опрема и уређаји за третман отпадних вода (физички, хемијски и биолошки третман), управљање отпадом и спречавање загађења ваздуха;
3.5.2.12. Опрема за спречавање загађења ваздуха и обнављања растварача;
3.5.2.13. Опрема за прање, дезинфекцију и хигијенско сушење руку у објектима за рад и санитарним просторијама (укључујући тушеве), опрема за просторије за смештај гардеробе, као и опрема за чишћење, прање и дезинфекцију одеће и обуће;
3.5.2.14. Лабораторијска опрема и уређаји, изузев стаклених судова (саставни део пројекта);

3.5.2.15. Уређаји и опрема за прераду нуспроизвода пореклом од грожђа (изузев дестилата);

3.5.2.16. Инвестиције у опрему за производњу електричне и топлотне енергије из обновљивих извора за сопствено коришћење: соларне енергије, енергије ветра, биомасе, биогаса, геотермалне енергије и других видова обновљивих извора енергије, укључујући опрему за повезивање постројења на дистрибутивну мрежу;

3.5.2.17. Инвестиције у технологије које доприносе енергетској ефикасности и заштити животне средине.

Прилог 3

ЛИСТА ПРИХВАТЉИВИХ ЗЕМАЉА

ДРЖАВЕ: Република Аустрија, Краљевина Белгија, Република Бугарска, Република Чешка, Република Хрватска, Република Кипар, Краљевина Данска, Република Естонија, Република Финска, Република Француска, Савезна Република Немачка, Република Грчка, Мађарска, Ирска, Република Италија, Република Летонија, Република Литванија, Велико Војводство Луксембург, Република Малта, Краљевина Холандија, Република Пољска, Република Португалија, Румунија, Словачка Република, Република Словенија, Краљевина Шпанија, Краљевина Шведска, Уједињено Краљевство Велике Британије и Северне Ирске, Република Албанија, Босна и Херцеговина, Црна Гора, Република Србија, Република Турска, Република Северна Македонија, Република Исланд, Кнежевина Лихтенштајн, Краљевина Норвешка, Народна Демократска Република Алжир, Република Јерменија, Република Азербејџан, Република Белорусија, Арапска Република Египат, Грузија, Држава Израел, Хашемитска Краљевина Јордан, Република Либан, Либија, Кнежевина Молдавија, Краљевина Мароко, Сиријска Арапска Република, Република Тунис, Украјина и Држава Палестина.

ПРИЛОГ 7

ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ПРЕДМЕТА ИНВЕСТИЦИЈЕ

Обележавање предмета инвестиције је обавеза корисника у информисању јавности о улози Европске уније у спровођењу ИПАРД II програма, али и позитивној промоцији доприноса Европске уније и националних фондова за рурални развој у Републици Србији. Све инвестиције које су суфинансиране из ИПАРД II програма треба да садрже информацију о улози Европске уније тј. ИПАРД II програма у суфинансирању инвестиције.

Поступак обележавања инвестиције дефинисан је Секторским споразумом између Владе Републике Србије и Европске комисије о механизмима примене финансијске помоћи Европске Уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ у области подршке пољопривреди и руралном развоју (ИПАРД) и Уредбом о спровођењу Европске комисије (ЕУ) 821/2014. Упутства за кориснике везана за мере информисања и видљивости пројеката суфинансираних из ИПАРД II програма,

заснована су на приручнику „Захтеви по питању комуникације и видљивости у спољним активностима Европске уније” из 2018. године, Уредби (ЕУ) бр. 236/2014 Европског парламента и Савета од 11. марта 2014. о утврђивању заједничких правила и поступака за спровођење инструмената Европске уније за финансирање спољних активности, као и Смерницама Европске комисије о одговорности ИПАРД корисника које се тичу информација и комуникације према јавности.

Добијањем решења о одобравању пројекта, корисник прихвата да се информације о њему као носиоцу пројекта, називу пројекта, као и износу јавне подршке, јавно објаве.

Обавезе корисника о информисању јавности о подршци ЕК из ИПАРД II програма Током и након реализације инвестиције, корисник има обавезу информисања јавности о захтеваној, односно добијеној подршци из ИПАРД II програма.

Све активности информисања и комуникације у вези са пројектом морају укључивати основне елементе видљивости, односно:

- логотип ЕУ за ИПАРД II програм (у даљем тексту: ИПАРД логотип);
- државно обележје Републике Србије;
- напомену: „Овај пројекат је реализован уз финансијску подршку Европске уније” за стално обележавање или „Овај пројекат се реализује уз финансијску подршку Европске уније” за привремено обележавање.
- назив пројекта/инвестиције.

Обавезе корисника о информисању јавности о подршци из ИПАРД II програма дефинисане су у односу на врсту инвестиције и износ јавне подршке, и то:

1. За сваку инвестицију у инфраструктуру или изградњу објекта за коју укупна јавна подршка прелази 100.000 евра, на почетку извођења грађевинских радова и током реализације инвестиције, осим обележавања градилишта одговарајућим билбордом у складу са законом којим се уређује планирање и изградња, корисник ће поставити привремени билборд минималне величине А3 формата на месту лако видљивом за јавност, као што је, на пример, улаз у објекат или прилазни пут.

Привремени билборд мора да садржи основне елементе видљивости, који треба да заузимају најмање 25% површине, док је преостали део билборда (75%) намењен опису пројекта и минимално треба да садржи следеће елементе:

- назив корисника,
- вредност пројекта,
- износ суфинансирања од стране Европске уније, изражен у динарима наведен у Решењу о одобравању пројекта. Износ суфинансирања Европске уније може да се допуни и информацијом о износу финансијске подршке Републике Србије и доприносу самог корисника,
- период спровођења пројекта (од–до).

Привремени билборд остаје на месту улагања до добијања решења о исплати ИПАРД подстицаја.

Овај пројекат се реализује уз финансијску подршку Европске уније

  IPARD
EU4Rural Areas

**ИЗГРАДЊА И ОПРЕМАЊЕ ОБЈЕКТА ЗА СКЛАДИШТЕЊЕ
ВОЋА - ХЛАДЊАЧА СА УЛО ТЕХНОЛОГИЈОМ**

ИНВЕСТИТОР: _____
ВРЕДНОСТ ПРОЈЕКТА: _____
ИЗНОС СУФИНАНСИРАЊА ОД СТРАНЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ: _____

Почетак радова: _____ Завршетак радова: _____

Пример 1 – Привремени билборд/табла/постер

1а) Након добијања решења о исплати ИПАРД подстицаја, корисник је у обавези да постави стални билборд минималне величине А3 формата, израђен од трајног материјала, на месту лако видљивом за јавност, као што је нпр. улаз у објекат или прилазни пут.

Стални билборд садржи основне елементе видљивости, који треба да заузимају најмање 25% билборда уз напомену која јасно истиче износ подршке добијене из ИПАРД II програма Европске уније: „Овај пројекат је реализован уз финансијску подршку Европске уније од ___ динара”.

Преостали део сталног билборда (75%) намењен је опису пројекта и може да садржи и главни циљ пројекта, информацију о износу финансијске подршке Републике Србије и доприносу самог корисника и друге сличне информације.

Уколико је истом кориснику суфинансирано неколико различитих инвестиција наведених у оквиру истог захтева, стални билборд треба да садржи назив свих инвестиција.

Стални билборд треба да остане на месту инвестиције наредних пет година од дана исплате ИПАРД подстицаја.

Овај пројекат је реализован уз финансијску подршку Европске уније
у износу од ____ милиона динара

IPARD
EU4Rural Areas

**ИЗГРАДЊА И ОПРЕМАЊЕ ОБЈЕКТА ЗА
СКЛАДИШТЕЊЕ ВОЋА**

Пример 2 – Стални билборд/табла/постер

2. За сваку инвестицију у инфраструктуру или изградњу објекта за коју укупна јавна подршка прелази 20.000 евра од тренутка започињања извођења физичких радова на пројекту корисник је у обавези да постави привремену таблу минималне величине А3 формата на месту лако видљивом за јавност, као што је нпр. улаз у објекат.

Привремена табла, направљена од трајног материјала (пластика, метал и сл.), треба да буде израђена у складу са тачком 1 овог прилога.

Привремена табла треба да остане на месту инвестиције до дана коначне исплате ИПАРД подстицаја.

2а) Након коначне исплате ИПАРД подстицаја, корисник је у обавези да постави сталну таблу минималне величине А3 формата, израђену у складу са тачком 1а овог прилога од трајног материјала (пластика, метал и сл.), на месту лако видљивом за јавност, као што је нпр. улаз у објекат.

Стална табла треба да остане на месту инвестиције наредних пет година од дана исплате ИПАРД подстицаја.

3. За сваку инвестицију у инфраструктуру или изградњу објекта за коју укупна јавна подршка не прелази 20.000 евра од тренутка започињања извођења физичких радова на пројекту корисник је у обавези да постави постер минималне величине А3 формата на месту лако видљивом за јавност, као што је нпр. улаз у објекат.

Постер мора да садржи основне елементе видљивости, који треба да заузимају најмање 25% површине, док је преостали део постера (75%) намењен опису пројекта и минимално треба да садржи следеће елементе:

– назив корисника,

- вредност пројекта,
- износ суфинансирања од стране Европске уније, изражен у динарима наведен у Решењу о одобравању пројекта. Износ суфинансирања Европске уније може да се допуни и информацијом о износу финансијске подршке Републике Србије и доприносу самог корисника,
- период спровођења пројекта (од – до).

Постер треба да остане на месту инвестиције до дана коначне исплате ИПАРД подстицаја.

3а) Након коначне исплате ИПАРД подстицаја, корисник је у обавези да постави сталну таблу минималне величине А3 формата, израђену у складу са тачком 1а овог прилога од трајног материјала (пластика, метал и сл.), на месту лако видљивом за јавност, као што је нпр. улаз у објекат.

Стална табла треба да остане на месту инвестиције наредних пет година од дана исплате ИПАРД подстицаја.

4. За сваку инвестицију у опремање објекта за коју укупна јавна подршка прелази 100.000 евра, непосредно након испоруке опреме корисник поставља сталну таблу/билборд, израђену у складу са тачком 1а) овог прилога од трајног материјала (пластика, метал и сл.), на месту лако видљивом за јавност (нпр. на улазу у објекат или на прилазном путу).

Стална табла/ билборд треба да остане на месту инвестиције наредних пет година од дана исплате ИПАРД подстицаја.

5. Сву опрему, возила, машине и механизацију, која се суфинансира из ИПАРД II програма, непосредно по испоруци корисник ИПАРД подстицаја треба јасно да обележи налепницама довољне величине које су у складу са величином предметне инвестиције (препоручена величина је 8x15 cm), израђеним од ПВЦ материјала са УВ заштитом високог сјаја. Налепница треба да буде јасно видљива, постављена на предњој или бочној страни опреме, возила, машина или механизације.

Налепница мора да садржи основне елементе видљивости, који треба да заузимају најмање 25% налепнице уз напомену која јасно истиче износ подршке добијене из ИПАРД II програма Европске уније: „Овај пројекат је реализован уз финансијску подршку Европске уније од ___ динара”.

Преостали део налепнице (75%) намењен је опису пројекта и може да садржи и главни циљ пројекта, информацију о износу финансијске подршке Републике Србије и доприносу самог корисника и друге сличне информације.

Опрему, возила, машине и механизацију треба обележити налепницом наредних пет година од дана исплате ИПАРД подстицаја.

Пример 3 – Налепница

Билборди, табле, постери и налепнице не смеју да буду оштећени, односно, уколико дође до оштећења треба да буду замењени.

Корисник ИПАРД подстицаја треба да се придржава прописаних обавеза обележавања. Испуњавање ових обавеза проверава УАП контролама на лицу места пре исплате ИПАРД подстицаја и контролама након исплате ИПАРД подстицаја.

Осим обавештавања јавности на начин наведен у тач. 1–5. овог прилога, корисник је у обавези да обавештава јавност о подршци добијеној из ИПАРД фонда Европске уније и на следеће начине:

а. Уколико корисник подстицаја има свој сајт, на почетној страници сајта на видљивом месту и на површини од најмање 25%, треба да постави кратак опис пројекта/инвестиције са основним елементима видљивости. Поред овога, преостали део почетне странице сајта може да садржи и главни циљ пројекта, информацију о износу финансијске подршке, као и друге сличне информације, укључујући период спровођења пројекта (од–до), контакт особе за више информација, као и везе ка релевантним интернет страницама.

Основни елементи видљивости морају бити позиционирани у оквиру поља приказа дигиталног уређаја без потребе померања прозора.

б. Сваки документ, који се односи на пројекат/инвестицију и који се користи за јавност, укључујући сваку листу учесника или другу врсту потврде, треба да садржи основне елементе видљивости у заглављу документа.

в. Свака публикација која се односи на пројекат/инвестицију, укључујући летке, брошуре, новинске чланке и сл., мора да садржи основне елементе видљивости.

г. Промотивни материјал (*USB, CD, оловка, мајица и сл.*), који се односи на пројекат/инвестицију, треба да садржи ИПАРД логотип, а не мора да садржи друге основне елементе видљивости.

Сваки документ, публикација, аудио и видео садржај, промотивни материјал, сајт и сл. који је повезан са пројектом/инвестицијом, мора да садржи изјаву о одрицању од одговорности Европске уније, на пример: „Овај материјал је реализован уз

финансијску подршку Европске уније. За његов садржај искључиво је одговоран носилац пројекта (назив корисника).”

Садржај материјала намењен информисању и комуникацији у вези са пројектом треба да буде на српском језику. По жељи корисника, материјал или поједини елементи видљивости могу бити креирани на српском и енглеском језику.

ИПАРД логотип

ИПАРД логотип употребљава се у складу са техничким карактеристикама наведеним у релевантном акту Европске уније, и то тако да је увек јасно видљив и на истакнутом месту.

Место и величина ИПАРД логотипа примерени су величини предметног материјала или документа, при чему на сваком материјалу на ком је то могуће – ИПАРД логотип треба да буде најмање 1cm висине. Ако су уз ИПАРД логотип приказани и други логотипи или обележја, ИПАРД логотип мора бити барем једнаке величине, односно висине или ширине, као највећи од других логотипа или обележја.

ИПАРД логотип се увек када је то могуће налази са десне стране, док се државно обележје Републике Србије поставља са леве стране.

ИПАРД логотип приказује се искључиво у боји при обележавању предмета инвестиције. У свим осталим медијима, као и на интернет страницама, ИПАРД логотип се приказује у боји кад год је то могуће, а црно-бела верзија се може употребити само у оправданим случајевима (када је целокупни материјал у црно-белој верзији). Уколико се употребљава црно-бели приказ ИПАРД логотипа, ИПАРД логотип се приказује у црној боји са белим звездама.

ИПАРД логотип приказује се увек на белој подлози, а уколико се приказује на подлози у боји, треба да буде оивичен белим оквиром чија ширина мора бити најмање једнака 1/25 висине ИПАРД логотипа.

Прописане боје ИПАРД логотипа су следеће:

- у систему *Pantone*: *PANTONE REFLEX BLUE* и *PANTONE YELLOW*,
- у систему *СМУК*: плава C100-M80-Y0-K0/ жута C0-M0-Y100-K0,
- у систему *RGB*: плава R0-G51-B153/ жута R255-G204-B0.

Фонтови који се могу употребити уз ИПАРД логотип јесу следећи: *Arial*, *Calibri*, *Garamond*, *Trebuchet*, *Tahoma* и *Verdana*. Курзив, подвучени текст и ефекти се не употребљавају. Положај текста у односу на ИПАРД логотип не сме ни на који начин ометати ИПАРД логотип. Величина фонта сразмерна је величини ИПАРД логотипа. Боја фонта је плава (*Reflex blue*), црна или бела, у зависности од боје позадине.

ИПАРД логотип се може преузети са следећег линка: <http://uap.gov.rs/wp-content/uploads/2019/11/logo-ipard-vector-final.pdf>

Државна обележја Републике Србије

Државна обележја Републике Србије која се користе за обележавање инвестиције су Државна застава и Мали грб, и употребљавају се у складу са законом којим се уређује изглед и употреба грба, заставе и химне Републике Србије.

Прописане боје државних обележја Републике Србије су следеће:

- у систему *Pantone*: црвена основна 192C/ плава 280C/ жута 123C,
- у систему *СМУК*: црвена основна C0-M90-Y70-K10/ плава C100-M72-Y0-K19/ жута C4-M24-Y95-K0/ црна K100,
- у систему *RGB*: црвена основна R198-G54-B60/ плава R12-G64-B118/ жута R237-G185-B46/ црна R33-G35-B30.

Државна застава и Мали грб Републике Србије могу се преузети са следећег линка: http://www.media.srbija.gov.rs/medsrp/slike/grbovi_zastave_standarte_srbije.zip